

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

ТЕМА 1. Особливості організації обліку при спрощеній системі бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу

Вивчити та законспектувати основні нормативні документи, що регламентують порядок ведення обліку на підприємствах малого бізнесу

Література 1-17

ТЕМА 2. Особливості організації обліку грошових коштів на підприємствах малого бізнесу

Мета : набуття практичних навичок вирішення ситуаційних задач з обліку грошових коштів на підприємствах малого бізнесу .

Практичне завдання

Завдання 1. Мале підприємство "АТОН" 27 квітня реалізувало покупцю - підприємству "РІКАС" - 5 штук телевізорів "Soni" на суму - 9000 грн. (в тому числі ПДВ - 1500 грн.). Вартість одного телевізора складала — 1800 грн. (в тому числі ПДВ - 300 грн.). Фактична собівартість реалізованих телевізорів складала -5000 грн. (1 шт. -1000 грн.). В зв'язку з тим, що один телевізор був пошкоджений, 2 травня його було повернено постачальнику - малому підприємству "АТОН".

Необхідно

1. Відкрити журнал реєстрації господарських операцій та відобразити господарські операції в проводках.

Завдання2. Підприємство придбало спеціальний інструмент, у зв'язку із чим направило у відрядження співробітників відділу постачання (на службовому автомобілі):

- вартість інструмента - 8 700 грн.;
- сплачено посередникові за інформаційні послуги, пов'язані з пошуком цього інструмента - 84 грн.;
- транспортні витрати (на автомобіль) - 170 грн.;
- витрати на відрядження - 105 грн. Крім того, підприємство за безготівковим розрахунком придбало канцтовари на суму 100 грн., частина яких на суму 80 грн. була видана співробітникам офісу.

Завдання:

Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку та визначити відповідні суми.

Завдання 3.

МП "Прогрес" придбало у ТОВ "Еліта" програмне забезпечення "1С:Бухгалтерія 7.7" вартістю 600 дол. США, в т.ч. ПДВ. Курс НБУ на дату здійснення операції - 5,6 грн. за 1 долар США. Крім того, було сплачено 720 грн., в т.ч. ПДВ, за навчання бухгалтера користуванню даним програмним забезпеченням. Термін корисного використання програмного забезпечення -- 4 роки. Щоквартально МП "Прогрес" сплачує фірмі "Еліта" 300 грн. за сервісне обслуговування цієї програми, в т.ч. ПДВ. МП "Прогрес" нараховує амортизацію програмного забезпечення прямолінійним методом.

Завдання:

Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку та визначити відповідні суми.

ТЕМА 3. Особливості організації обліку розрахунків та кредитів банку на підприємствах малого бізнесу

Мета : набуття практичних навичок вирішення ситуаційних задач з обліку розрахунків та кредитів банку на підприємствах малого бізнесу.

Практичне завдання

Завдання 1. Мале підприємство "АРГ" 25 травня отримало від вітчизняного постачальника підприємства "МРІЯ" товари для реалізації в роздріб на суму 18000 грн. (в тому числі ПДВ - 3000 грн.). 26 травня кошти за товар були перераховані постачальнику - підприємству "МРІЯ". 28 травня підприємство "МРІЯ" реалізувало товар покупцям за готівку на суму 24000 (в тому числі ПДВ - 4000) грн. Торгова націнка на товар склала 4000 грн. *Завдання:*

1. Відкрити журнал реєстрації господарських операцій та відобразити господарські операції в проводках.

2. Розрахувати фінансовий результат від реалізації товару та відобразити у бухгалтерських проводках.

1. Розрахувати податок на прибуток та відобразити у бухгалтерських проводках.

Завдання 2. Підприємство склало угоду на продаж товарів в кредит. Вартість товару згідно угоди складає 2000 грн. Крім того ПДВ - 400 грн. Розрахунок за проданий товар був через 3 місяці після продажу (передачі товару покупцю). За кредит покупець кожен місяць платив відсотки в сумі 150 грн., крім того ПДВ-30 грн.. Загальна вартість в кредит склала: (2000 грн., ПДВ-400 грн.) – продажна вартість товару; ((150 грн., ПДВ -30 грн.)x 3 місяці = 540 грн.)- сума відсотків по товарному кредиту. Загальна сума склала 2940 грн. Облікова вартість проданого в кредит товару складає 1100 грн.

Завдання:

Відкрити журнал реєстрації господарських операцій та відобразити господарські операції в проводках. Розрахувати фінансовий результат від реалізації товару та відобразити у бухгалтерських проводках.

Завдання 3. Підприємство "Поштовх", що здійснює реалізацію товарів через роздрібну мережу, на початок квітня 2001 року має в наявності товари, роздрібна вартість яких складає 1 800 000 грн., у тому числі торгова націнка - 450 000 грн.

Протягом місяця були придбані товари за купівельною вартістю на суму 225000 грн., ПДВ - 45 000 грн. Сплачені транспортні витрати з доставки товарів у сумі 1500 грн., ПДВ - 300 грн., витрати на проведення експертизи якості та сертифікації товару - 800 грн., ПДВ - 160 грн. Торгова націнка на придбаний товар становить 20 %.

За квітень було реалізовано за готівку товар за ціною продажу на суму 150750 грн.

Завдання :

Відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

ТЕМА 4. Особливості організації обліку необоротних активів на підприємствах малого бізнесу

Мета : набуття практичних навичок вирішення ситуаційних задач з обліку необоротних активів на підприємствах малого бізнесу.

Практичне завдання

Завдання 1. Мале підприємство "КОСАН"- продавець реалізувало основні засоби - автомобіль "Соболь" за 21000 грн. (в тому числі ПДВ - 3500 грн.) підприємству "АРГ"- покупцю. Балансова вартість автомобіля 18050 грн., сума зносу-1950 грн. Підприємство "АРГ"- покупець виконав передоплату в сумі 21000грн.

Завдання:

1. Відкрити журнал реєстрації господарських операцій та відобразити господарські операції в проводках.

2. Розрахувати фінансовий результат від реалізації автомобіля "Соболь" та відобразити у бухгалтерських проводках.

Завдання 2. На умовах попередньої оплати платником ПДВ придбано об'єкт малоцінних необоротних матеріальних активів виробничого призначення вартістю 120 грн. Податкову накладну отримано.

Завдання:

Відкрити журнал реєстрації господарських операцій та відобразити господарські операції в проводках.

ТЕМА 6. Особливості організації обліку оплати праці і соціального страхування на підприємствах малого бізнесу

Мета : набуття практичних навичок вирішення ситуаційних задач з обліку оплати праці і соціального страхування на підприємствах малого бізнесу.

Практичне завдання

Завдання 1. На малому підприємстві "САПФАН" робітникам основного виробництва нарахована заробітна плата у розмірі - 4000 грн. та технічному персоналу виробничого цеху у розмірі - 3500 грн. за травень місяць. На заробітну плату нараховано збір: на обов'язкове соціальне страхування; на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття; на обов'язкове державне пенсійне страхування та соціальне страхування на нещасний випадок та професійне захворювання -1,02%. Утримано: на обов'язкове соціальне страхування; на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття; на обов'язкове державне пенсійне страхування; податковий податок.

Завдання:

1. Відкрити журнал реєстрації господарських операцій та відобразити господарські операції в проводках.

2. Розрахувати усі нарахування та утримання з заробітної плати.

Завдання 2. Виробниче підприємство "ДОРА" за квітень місяць 200 року нарахувало заробітну платню 5 робітникам. Оклад кожного робітника складав - 500, 00 грн.. Заробітна платня в зв'язку з відсутністю грошових коштів була видана продукцією власного виробництва - дерев'яними вішалками для одягу. Вартість однієї вішалки складає - 66,57 грн. та ПДВ -20% (13,31 грн.)

Собівартість однієї вішалки — 50,00 грн. Підприємство відноситься до категорії професійного ризику 13 - 2,03%.

Завдання:

1. Відкрити журнал реєстрації господарських операцій та відобразити господарські операції в проводках.
2. Розрахувати усі нарахування та утримання з заробітної плати.
3. Заповнити розрахунково - платіжну відомість.
4. Задачу вирішити з урахуванням 8 класу

ТЕМА 7. Особливості організації обліку витрат виробництва на підприємствах малого бізнесу

Мета : набуття практичних навичок вирішення ситуаційних задач з обліку витрат виробництва на підприємствах малого бізнесу.

Практичне завдання

Завдання 1. МП "Комікс" займається виробництвом косметичної продукції. Виробнича потужність підприємства складає 2000 один. продукції. Загальновиробничі витрати (ЗВВ) складають 14000 грн. з них:

сума змінних ЗВВ -10000 грн.;

сума постійних ЗВВ - 4000 грн.

Фактична сума ЗВВ:

лютий - 12000 грн. (8000 - змінні витрати; 4000 - постійні витрати);

березень - 14500 грн. (10500 - змінні витрати; 4000 - постійні витрати).

Завдання:

Розподілити загально виробничі витрати.

ТЕМА 8. Особливості організації обліку готової продукції та її реалізації на підприємствах малого бізнесу

Мета : набуття практичних навичок вирішення ситуаційних задач з обліку готової продукції та її реалізації на підприємствах малого бізнесу.

Практичне завдання

Завдання 1. Підприємство "Крок" перерахувало з розрахункового рахунку постачальнику 12000 грн., в т.ч. ПДВ. З поточного рахунку було сплачено послуги на суму 360 грн., в т.ч. ПДВ. *Завдання :*

Відкрити журнал реєстрації господарських операцій та відобразити господарські операції в проводках. Розрахувати фінансовий результат.

Завдання 2. На розрахунковий рахунок підприємства " ОКС" надійшла передоплата за продукцію. Вартість продукції - 6500 грн. (ПДВ -1300 грн.) Відвантажено продукцію підприємством "ОКС" покупцю (фактична собівартість складала - 5000 грн.)

Завдання:

Відкрити журнал реєстрації господарських операцій та відобразити господарські операції в проводках. Розрахувати фінансовий результат.

ТЕМА 9. Особливості організації обліку фінансових результатів їх розподілу та використання на підприємствах малого бізнесу

Мета : набуття практичних навичок вирішення ситуаційних задач з обліку фінансових результатів на підприємствах малого бізнесу.

Практичне завдання

Завдання 1 . 01.05.200 р. оптовим підприємством "Приклад" відвантажені товари покупцям на суму 100 000 грн., ПДВ - 20 000 грн., собівартість реалізованих товарів - 80 000 грн. Згідно з договором купівлі - продажу товарів оплата здійснюється протягом 30 днів з моменту відвантаження товарів. Крім того умовами договору передбачена 3% - ова знижка за оплату реалізованих товарів протягом перших 10 днів з моменту відвантаження товарів. Підприємством-покупцем проведено розрахунки: 05.05.2001 р.-50000грн. 20.05.2001р.-63000грн.

21.05.200 р. - повернені товари, що мають дефект, на суму за цінами реалізації 5 000 грн., їх собівартість - 4 000 грн.

Завдання:

Відобразити в обліку здійснення операцій, пов'язаних з вирахуванням з доходу наданих знижок і повернення товарів та визначити фінансовий результат від реалізації товарів.

Завдання 2. Первісна вартість товару, що підлягає уцінці, без ПДВ - 300 грн., товарна надбавка -- 180 грн. (ПДВ у купівельній вартості - 60 грн., торгівельна націнка підприємства -- 120 грн.). Фонду до оцінки немає. Товар уцінюється на 150грн.

Завдання.

Відкрити журнал реєстрації господарських операцій та відобразити господарські операції в проводках. Розрахувати фінансовий результат.

ТЕМА 10. Особливості організації складання бухгалтерської звітності підприємства малого бізнесу

Мета : набуття практичних навичок вирішення ситуаційних задач з організації складання бухгалтерської звітності підприємства малого бізнесу.

Практичне завдання

Завдання 1. Підприємством здійснена постачальникові передоплата за матеріали на суму 50 000 грн., ПДВ - 10 000 грн.

Під час приймання встановлена недостача матеріалу. Після встановлення причин недостачі виявилися:

- недостача у межах норм природних втрат - на суму 1 000 грн., ПДВ - 200 грн.;

- недостача з вини постачальника - на суму 2 000 грн., ПДВ - 400грн.

Завдання:

Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку та у фінансовій звітності

Завдання 2. МП " АРГ" реалізувало покупцю - МП "КРУГ" продукцію на суму 100000 грн. (в т.ч. ПДВ-?). Фактична собівартість продукції склала - 50000 грн. Продукція була відвантажена. Покупцю. Від покупця надійшли грошові кошти за продукцію - 100000 грн.

Завдання:

Відкрити журнал реєстрації господарських операцій та відобразити господарські операції в проводках. Розрахувати фінансовий результат.

ТЕМА 11. Особливості організації обліку при переході малих підприємств на спрощене оподаткування

Мета : набуття практичних навичок вирішення ситуаційних задач з організації обліку при переході малих підприємств на спрощене оподаткування.

Практичне завдання

Завдання 1. В січні платником податку за ставкою - 10% відвантажені товари на суму 8000 грн. без ПДВ.

В наступному місяці отримана оплата (першочергова вартість товарів складала -4000 грн., та ПДВ - 800 грн.) Витрати торговельного підприємства склали 450 грн. В цьому ж місяці отримана оплата за оренду в сумі 540 грн.

Завдання:

Відкрити журнал реєстрації господарських операцій та відобразити господарські операції в проводках.

Розрахувати фінансовий результат.

Завдання 2. В травні платником податку за ставкою - 6% отримана попередня оплата на суму 7000 грн., ПДВ - 1400 грн.. В наступному місяці продукція відвантажена (собівартість складала -4800 грн.).

Завдання:

Відкрити журнал реєстрації господарських операцій та відобразити господарські операції в проводках. Розрахувати фінансовий результат.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основні нормативні акти

1. Конституція України від 28.06.96р. № 254к/96
2. Цивільний кодекс від 18.07.63р. №1540-06
3. Господарський кодекс від 16.01.2003р. №436 – IV
4. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність" від 16 липня 1999 № 966-XIV, із змінами і доповненнями.
5. Закон України “ Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців ” затверджений Постановою ВР України від 15.05.2003 р. № 755-IV.
6. Закон України “ Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування ” затверджений Постановою ВР України від 09.07.2003 р. № 1058 – IV.
7. Закон України „ Про податок на додану вартість ” від 03.04.97 р. №168/97 ВР. Зі змінами і доповненнями.
8. Закон України “ Про оподаткування прибутку підприємств ”, прийнятий Верховною Радою України 28 грудня 1994 р.// Постанова № 334/94-ВР.
9. Закон України Про державну підтримку малого підприємництва від 19.10.2000 № 2063-III.
10. Указ Президента України «Про спрощену систему оподаткування, обліку і звітності» від 03.07. 98 № 727
11. Указ Президента України « Про внесення змін до Указу Президента «Про спрощену систему оподаткування, обліку і звітності» від 03.07. 98 № 727 від 06.99 №746.
12. Інструкція "Про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій", затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року №291.

13.Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами, затв. Наказом Мінфіну України від 25.06.20003 р. № 422.

14.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 "Баланс", затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 року №87.

15.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 "Звіт про фінансові результати", затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 року № 87.

16.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 "Звіт про рух грошових коштів", затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 року №87, із змінами і доповненнями .

14.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 "Звіт про власний капітал", затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 року №87.

15.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах", затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28 травня 1999 року №137.

16.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси", затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 року № 246.

17.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід", затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 року № 290.

14.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати", затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 року № 318.

18.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 "Фінансовий звіт суб'єкти малого підприємництва" затверджено наказом Міністерства фінансів України від 24 лютого 2000 року № 37.

19.Порядок подання фінансової звітності, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 р. № 419.

20.Про затвердження типових форм первинного обліку та інструкції про порядок їх виготовлення, зберігання і застосування: Наказ Державного комітету статистики України від 27 липня 1998 р. № 263.

21. Наказ Міністерства фінансів України “ Про затвердження спрощеного плану рахунків бухгалтерського обліку ” , затверджений від 05.05.2001р. №186

22. Наказ ДПАУ “ Про затвердження форми Розрахунку оплати єдиного податку суб’єктом малого підприємництва – юридичною особою ” від 28.02.2003р. №98.

Література

23.Бутинець Ф.Ф., Бородкін О.О. та ін. Бухгалтерський фінансовий облік. - Житомир: ЖІТІ, 2000.- 608 с.

24. Бутинець Ф.Ф., Лайчук С.М., Олійник О.В., Шигун М.М. Організація бухгалтерського обліку: Підруч. для студ. спец “ Облік і аудит ” вищ. навч. закл. / Ф.Ф. Бутинець (ред.) – 3 вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП “ Рута ”, 2002. – 591

25. Бутинець Ф.Ф., Івахненко С.В., Давидюк Т.В., Шахрайчук Т.В. Інформаційні системи бухгалтерського обліку: Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 “ Облік і аудит ” ./ За ред.. проф.. Ф.Ф. Бутинця. – 2-е вид., перероб. і доп. – Житомир: ПП Рута , 2002.- 544 с.

26. Бабіч В. В. та ін. Бухгалтерський облік на підприємствах малого бізнесу – К., -1996 р.

27. Буряк П.Ю., Шевців Л.Ю , Хом’як Р.Л. Облік на підприємствах малого бізнесу – К.: ЦУЛ, 2004.

28.Грабова Н.Н., Добровский В.Н. Бухгалтерский учет в производственных и торговых предприятий, 2000.: Учеб. Пособие для студентов вузов / Под ред. Н.В. Кужельного.- К.: А.С.К., 2000.- 624 с.

29.Завгородний В.П. Настольная книга бухгалтера малого бизнеса / монографія - К.: 2000, - 608 с.

28. Костюк Д Бухгалтерський облік на малих підприємствах згідно з П(С) БО. – 5-те вид. доп. і перероб. – Х.: Фактор, 2002. – 220 с.

30. Матвійв М.Я., Хомин П.Я. Бухгалтерський облік на малих підприємствах за різними формами: Навчальний посібник – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. -352с.

31. Олійник О.І. та ін. Реформування бухгалтерського обліку в Україні із застосуванням міжнародних стандартів: Методичні рекомендації .- Х.: Основа, 2000. - 680 с.

32. Періодичні видання: "Все про бухгалтерський облік", "Облік та аудит", "Галицькі контракти", "Баланс" та ін.

33. Сопко В. Бухгалтерський облік : Навч. посібник / КНЕУ, 1999, 498 с.

34. Сопко В., Завгородній В. Організація бухгалтерського обліку та аналізу / підручник. - К.: 2000, - 258с.

35. Бутинець Ф.Ф., Особливості бухгалтерського обліку в торгівлі: Навч. посібник. – Житомир, ПП “ Рута ”, 2000. – 608 с.

36. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: Навчально-практичний посібник / За ред. С.Ф. Голова. – Дніпропетровськ: ТОВ “ Баланс – Клуб ”, 2000. - 768 с.

37. Бухгалтерський облік в умовах реформування економіки: Навчальний посібник. / Г.П. Журавель, З.В. Завгородній та ін. – К.: ІСДМОУ, 1999. – 380с.

38. Библиотека главбуха. Бухгалтерский и налоговый учет в торговле. – Киев: Универсал - Бизнес, 2000. – 288 с.

39. Сопко В. В. “Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу ”. – К. – 2000, 260 с.

40. Яценко В. М. Манілюк М. Ф., Гавриленко В. О. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни „Організація обліку на підприємствах малого бізнесу” ЧДТУ- 2009. - 291 с.